

BUDAPEST FŐVÁROS XV. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT POLGÁRMESTER

Ülés szám: 116 – 23 / 2012.
Ikt. szám: 117 – 324 / 2012.
Az ülés időpontja: 2012. szeptember 26.

SÜRGŐSSÉGGEL

ELŐTERJESZTÉS a védelemre javasolt utcanevekről

Polgár:	metre
2012. Szept. 19.	
Átvevő:	<i>P2</i>

Tisztelt Képviselő-testület!

Budapest Főváros Főpolgármestere, Tarlós István, FPH003/10291-16/2012 számú, egyeztetés a közterületek elnevezésére vonatkozó új önkormányzati rendeletről – védett utcanevek, városrésznevek és területi lehatárolása – tárgyú levelében felkérte a kerület polgármesterét, tekintse át a levélhez csatolt listát, amely a XV. kerületben jelenleg védelem alatt álló utcaneveket tartalmazza, illetve pontosítást kér a városrészek nevei és lehatárolásuk kérdésében. A fentieken túl, javaslatot kér arra vonatkozólag, hogy található-e még olyan utcanév a kerületben, amelyet helytörténeti, várostörténeti értéke alapján védetté nyilvánításra, elnevezésének megőrzésére érdemesnek talál a kerület.

A közterület- és városrésznevek megállapításáról, valamint azok jelöléséről szóló, 9/1989. (1990. I. 31.) Főv. Tan. rendelet vonatkozó szakaszai figyelembevételével:

13. § (1) A helytörténeti, várostörténeti értékű utcaneveket védetté kell nyilvánítani.
(2) A védetté nyilvánításra az utcaelnevezés szabályait kell alkalmazni.
(3) Védett utcanévet nem lehet megváltoztatni.
17. § (1) A Fővárosi Önkormányzat Közgyűlésének hatáskörébe tartozik:
c) utcanevek védetté nyilvánítása;

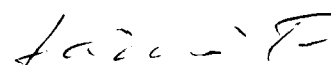
A javaslatot szeptember 30-áig kéri a Főpolgármesteri Hivatalnak megküldeni.

A Hivatal a levélben megadott szakmai szempontok szerint, összeállította a kerületi érdekeltséggel rendelkező polgárokról elnevezett, valamint Újpalotán a kerületre jellemző földrajzi elnevezést tartalmazó, és a régi MÁV telepen a vasútra utaló elnevezéseket tartalmazó utcák jegyzékét.

Ellenőrzésre került a városrészek neve és lehatárolása is a levélben foglaltak értelmében és megállapítottuk, hogy az a valós állapotot tükrözi.

Kérem a képviselő-testületet, hogy a 2. számú mellékletben felsorolt utcanevek védetté nyilvánításának kérdésében döntsön és javasolja, hogy azok a fővárosi önkormányzati rendeletbe kerüljenek be.

Budapest, 2012. szeptember 19.

László Tamás
polgármester

Mellékletek:

- 1./ FPH003/10291-16/2012 iktató számú levél
2./ Javaslat a védetté nyilvánítandó utcanevekről

(1) Témafelelős: Hatósági Iroda

ca. 2012. szeptember 18.

(2) Bizottságok:

PJB	SZCSTB	KKESB	TVÉKB
			X

(3) Jegyzői láttamozás: 2012. szeptember „18.”

Aláírás: *[Handwritten signature]*

(4) Meghívandók: -

Határozati javaslat:

Budapest Főváros XV. kerület Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a XV. kerületben a már védett Fóti út és Pestújhelyi út elnevezéseken túl javasolja, hogy a 2. számú mellékletben szereplő utcanevek is kerüljenek védetté nyilvánításra a megalkotandó fővárosi önkormányzati rendeletben.

Felelős: polgármester

Határidő: 2012. szeptember 30.

(Jogsabályi hivatkozás: A közterület- és városrésznevek megállapításáról, valamint azok jelöléséről szóló 9/1989. (1990. I. 31.) Főv. Tan. rendelet 17. § (2) bekezdése)

A határozat elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges.

Megküldöm Önnek továbbá a kerületben található városrészneveket és azok területi lehatárolását is.

A városrészek pontos elkülönítése szintén fontos kérdés, szükséges, hogy az új rendelet a mai valós állapotnak megfelelő, legfrissebb adatokat tartalmazza.

Kérem szíveskedjen a városrészek elnevezéseit és lehatárolásukat összevetni az Önök által nyilvántartott adatokkal, különös tekintettel a városrészek elnevezését, azok lehatárolását megállapító döntés óta történt változásokra és észrevételeit szintén közölje velünk.

Együttműködését és segítségét előre is köszönöm, és kérem, hogy az új rendelet előkészítése érdekében szeptember 30-áig a Főpolgármesteri Hivatalnak megküldeni szíveskedjék a kerület által javasolt változtatásokat.

Budapest, 2012. augusztus „27. „

Tisztelettel:

Tarlós István

főpolgármester

mellékletek:

1. Védett utcanevek listája
2. Kerületi városrészek nevei és területi lehatárolásuk

Bücs, Deák köz,

1. melléklet

Védett és meg nem változtatható utcanevek listája

Védetté, illetve meg nem változtathatóvá nyilvánító határozatok:

- Fővárosi Tanács VB. 672/1965. számú határozata (1965. december 31. Fővárosi Közlöny)
- Fővárosi Tanács VB. 385/1966. számú határozata (1966. október 31. Fővárosi Közlöny)
- Fővárosi Tanács VB. 312/1967. számú határozata (1969. január 31. Fővárosi Közlöny)
- Fővárosi Tanács VB. 117/1968. számú határozata (1968. május 31. Fővárosi Közlöny)
- Fővárosi Tanács VB. 484/1968. számú határozata (1969. január 31. Fővárosi Közlöny)
- Fővárosi Közgyűlés 69/1999. (I.28.) számú határozata (1999. március 19. Fővárosi Közlöny)

A táblázat az **egyedi**, illetve **többes védett**, valamint a **meg nem változtatható** utcaneveket tartalmazza.

Védett utca nevét a közterület- és városrésznevek megállapításáról, valamint azok jelöléséről szóló 9/1989. (1990. I. 31.) Föv. Tan. rendelet 13. § (3) bekezdése alapján nem lehet megváltoztatni.

Az **egyedi védett** kategória azt jelenti, hogy az előtag a fővárosi közterület-elnevezések között egyszer fordul elő.

A **többes védett** kategória a fővárosi elnevezések között az adott előtag többszöri előfordulását jelenti.

A Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottsága 1967-es intézkedésében a **meg nem változtatható** kategóriába sorolt utcanevek tekintetében kimondta, hogy bár azok védettnek nem tekintendők, elnevezésük időpontját figyelembe véve azonban ezek az elnevezések ugyancsak nem változtathatóak meg.

Terveink szerint az új rendeletben egységesen kerül majd felsorolásra a védetté nyilvánított közterületnevek listája.

XV. kerület egyedi védett

Előtag	Utótag	Kerületek	Elnevezés dátuma	Előző elnevezése
Régi Főti	út	XV.	1954.01.01	Főti út

XV. kerület többes védett

Előtag	Utótag	Kerületek	Elnevezés dátuma	Előző elnevezése
Pestújhelyi	út	XV.	1953.01.01	Somogyi Béla utca

2. melléklet

VÁROSRÉSZEK – XV. kerület

- 1.) Pestújhely XV. kerület** – Fővárosi Tanács 1990. (IV. 10.) 75. és 76. számú határozat
Gazdálkodó utca a Bánkút utcától – Pörge utca délkeleti oldalán fekvő telkek délkeleti oldalát összekötő vonal – Szerencs utca – Hősök útja – Madách utca – Drégelyvár utca – MÁV Körvasút – Árvavár utca – Adria utca – Örvjárat utca – Mézeskalács tér teljes területe az északkeleti oldalán álló épületek kivételével – Bánkút utca a Gazdálkodó utcáig.

- 2.) Rákospalota XV. kerület** – Fővárosi Tanács 1990. (IV. 10.) 75. és 76. számú határozat
A főváros határa a MÁV váci vonalától – Rákospalotai határút – Szentmihályi út – Bánkút utca – Mézeskalács tér északkeleti oldala – Örvjárat utca – Adria utca – Árvavár utca – MÁV Körvasút – MÁV váci vonala a főváros határáig.

- 3.) Újpalota XV. kerület** – Fővárosi Tanács 1990. (IV. 10.) 75. és 76. számú határozat
Szentmihályi út a Bánkút utcától – Rákospalotai határút – Vezseny utca – MÁV Körvasút – Drégelyvár utca – Madách utca – Hősök útja – Szerencs utca – Pörge utca délkeleti oldalán fekvő telkek délkeleti oldalát összekötő vonal – Gazdálkodó út – Bánkút utca a Szentmihályi útig.

Kerületi kötődésű polgárokról elnevezett utcák:

Bezsilla Nándor utca

Bezsilla Nándor (1868-1917)

Ügyvéd. Széchenyitelep első parcellázója, telektulajdonos, a Széchenyi-telepi Kaszinó kezdeményezője (1903), a születő Pestújhely társadalmi életének meghatározó személyisége. 1920-ban post humus díszpolgárrá választják, utcát neveznek el róla.

Pestújhely megszületését elsősorban a parcellázást kezdeményező Bezsilla Nándornak köszönheti. Aki 1868-ban született Turán, szülei parasztok. Papnak taníttatják, így kerül a váci piaristákhoz, majd ügyvédnek tanul Pesten. A parcellázás éveiben a József körúton lakik, és a Teréz körúton működteti irodáját, ahol magának a parcellázásnak is az igazgatója van, és ahol kiadja a telep reklámját szolgáló Széchenyi-Telep című könyvműtést. Már valamikor a századforduló táján felépíti szép villáját azon a hatalmas telken, amely most egy egész lakótelep. (Ma már nincs meg a háza, az ötvenes években lebontották.) 1912 körül költözik ki Pestújhelyre, szép nagy családjával: összesen heten vannak a Bezsilla-gyerekek. Itt természetesen minden helyi akcióban szerepet vállal, szervezője a munkás-gimnáziumnak, tagja a leánypolgári iskolaszékének, az iskola (rá)építési bizottságának, alapító elnöke a Széchenyitelepi Kaszinónak. És mecénása több kezdeményezésnek úgy is, mint az egyik vagy talán a legnagyobb pestújhelyi ingatlanvagyoni birtokosa. A már említett háztömbnyi területen kívül övé a Bosnyák és Thököly utakkal parcellázott rész is, és számos szülői ingatlan a település legkülönbözőbb pontjain. Korai halála – a gyógyíthatatlan tüdőgyulladás láza 1917-ben ragadja el. Poszthumusz választják meg díszpolgárnak 1920-ban, és ekkor kapja meg a nevét az utca, amely addig csak a keresztnévét viselte.

Forrás:

Buza Péter: Pestújhely emlékkönyve. (Szerk.: Ádám Ferenc) Budapest, 1997.

Szücs István utca

dr. Szücs (Franki) István, a „Méltóságos” (1868 – 1953)

Minisztériumi fogalmazó, később államtitkár. Telektulajdonos, tagja az elszakadást előkészítő bizottságnak. Iskolaalapító és templomépítő. A kaszinó elnöke, a hitelszövetkezet igazgatóságának tagja. A helyi Vöröskereszt alapító tagja. A Pestújhelyi Sport Club választmányának tagja. 1915-ben a község díszpolgári címmel ismeri el.

valószínű, mint tény –, hogy a fiú korán árvaságra jutott, s egyik nagybátyja neveltette, beadva őt a váci piaristák internátusába. (Nincs kizárva, hogy ezt megelőzően maga a család is Vácott élt, vannak erre utaló nyomok.) A keresztségben az István nevet kapta az atyáktól, itt végezte be alsóbb iskoláit, szoros barátságban iskolatársaival, Bezsilla Nándorral, Veszeloovszky Bélával – akikkel együtt később majd megalapítja Széchenyitelepet, és Schwarcz Gusztávval, a későbbi nagy hírű palotai plébánossal. A budapesti egyetem bölcsészkarán szerez diplomát, rövid ideig tanít a VII. kerületi fő-gimnáziumban, majd hivatalnoknak szegődik, először a

belüghöz. Az ifjú Franki István igazi karrierje 1896-ban, a kultuszminisztériumban kezdődik. Segéd-fogalmazóként alkalmazták, majd segédtitkár lesz. Feltűnően szép kézírása miatt maga a miniszter is gyakran veszi igénybe szolgálatait, legtöbb levelét vele másoltatja. Egyre feljebb kerül a hivatalnoki ranglétrán, s 1916-ban már annak az ügyosztálynak az élén áll, amely az állami népiskolák ügyeivel foglalkozik. Egyike a klebelsbergi iskolapolitikai koncepció tényleges kidolgozóinak. Hivatali karrierje itt sem ér véget: már mint helyettes államtitkár vonul nyugdíjba a harmincas évek közepén, számos kitüntetéssel is elismerve. Több más mellett birtokosa a Ferenci József-rendnek, és lovagja a Szent Gergely-lovagrendnek. Munkásságának része egyetlen tudományos munkája, a Xenophon memorabiliáinak pedagógia jelentőségéről publikált tanulmánya. Továbbá az is, hogy több cikluson át tagja a Pestmegyei törvényhatóságnak, s a kerület, amelyhez Pestújhely is tartozik, a harmincas években két ciklusra is megválasztja országgyűlési képviselőnek. Ami magán-életét és életének pestújhelyi vonatkozásait illeti, ott van természetesen az első telektulajdonosok között (1897-ben veszi meg a kettős telket), de eleinte csak nyaralóként használja azt a kis épületet, amely emeletesre és oldalszánnyakkal bővítve ma is áll az Árvavár utca 5-7. szám alatt. Ekkor a József körúton lakik, s ide is nősül: elveszi feleségül a Pest megyei földbirtokos családból való Staudinger Jolánt. (Maga a Staudinger család is –amelynek egyik ága Apáthyra magyarsít – megjelenik ekkortájt Pestújhelyen, s hamarosan a népes familia is a helybeli intelligencia érdemes körét gyarapítja.) Az esküvő időpontja valószínűleg 1901. És ugyanez az év – s talán esemény – indukálja a névmagyarosítást is: Franki István 1901-től kezdve lesz Szücs István. Szücs tagja az elszakadást előkészítő bizottságnak, s mielőtt a bizottság és a népmozgalom sikerrel véget ér, 1908-ban végleg kiköltözik a telepre. A megalakuló község válláról óriási terhet vesz le azzal, hogy a területére eső községi népiskola államosítását kieszközli. Megválasztják a templomépítő bizottság elnökének, a telepi kaszinó elnökének ugyanekkor, 1910-ben. 1911-ben megalapítja a katolikus leánypolgárit, amelynek az első igazgatója is. Tagja a munkás-gimnázium szervezőbizottságának, a helyi Vöröskereszt megalapítását szorgalmazóknak is vezéralakja, s vezetésével indul akció 1914-ben egy nagykapacitású ingyenkonyha felállítására Pestújhelyen. Időközben még egy iskolát alapít: a katolikus felsőkereskedelmit, igazodva a település demográfiai össze-tételéből adódó igényekhez. 1913-ban kezdeményezésére megnyílik Pestújhelyen az első állami óvoda. Tagja a megalakuló Pestújhelyi Sport Club választmányának, a hitelszövetkezet igazgatóságának. 1915-ben a község díszpolgári címmel ismeri Szücs István el érdemeit, s utcát nevez el róla, amelyen még évtizedekig sétálhat majd, igaz, időközben a nevét viselő táblát kicserélik a falakon és a kerítésekben. Aktivitása a húszas-, harmincas években sem csökken, nincs olyan társadalmi esemény, jótékonyakció, amelynek ne lenne legalábbis részese, ha már nem vezetője. Így mond beszédet a Gömbösféle Nemzeti Egységpárt helyi csoportja alakuló gyűlésén, búcsúztatja a plébánost, Vedres Bélát, köszönt, ha köszönteni kell, köszöntik, ha újra és újra kitüntetik, s eközben közmegebecsülésnek örvend, mint közismerten olyan ember, aki eleget tesz minden elvárható társadalmi kötelezettségének, aki hosszan elkíséri az ismerős családok gyerekeit az iskoláig, latinórákat ad, Jolán-napkor estélyt rendez felesége tiszteletére a nagy ebédlőben, hetente egyszer, úri passzióból kártyapartin vesz részt, képviselői fogadóóráján lelkiismeretesen meghallgatja a panaszokat és próbál segíteni, számos pestújhelyinek állást szerez a kultuszminisztériumban. eközben szerénynek és visszafogottak a gesztusai, hatalmát, fölényét senkivel sem érezteti, s lehet, hogy el sem várja a „méltóság” megszólítást, amit mindenki szívesen használ mégis a nevét emlegetve vagy éppen megsüvegelve. Családja is részese minden pestújhelyi eseménynek, akciónak. Két lánya közül az egyiket, Irént, a helyben szatócskodó Antall Lajos volt somlói kisbirtokos fia, id. Antall József veszi feleségül, a másikat, Pipit, azaz Ilonát a pestújhelyi felsőkereskedelmi tanára, később szintén kultuszminisztériumi hivatalnok, Schöpflin Pogány Károly.

1949-ben megvonják a nyugdíját, hamarosan a családi házat is államosítják, egy kis szobát hagynak meg az idős házaspárnak. Talán csak azért nem telepítik ki a megszülető nagyvárosból, mert akkor már sokat betegeskedik. 1953-ban halt meg. Egy (társ)emléktáblája van a római katolikus templomban.

Forrás:

Buza Péter: Pestújhely emlékkönyve. (Szerk.: Ádám Ferenc) Budapest, 1997.

Kovácsi Kálmán tér

Kovácsy Kálmán 1862-ben Balassagyarmaton született; apja 48-as honvéd volt, majd Balassagyarmaton tanítóskodott. Miután 15 évig evangélikus lelkész volt Rákospalotán országgyűlési képviselőnek jelölték, mivel jelentős köztiszteletnek örvendett. A helyi függetlenségi pártban ekkor már huzamosabb ideje vezető szerepet töltött be. Az 1910-i évi általános választásokon a fülöpszállási kerületben legyőzte Herman Ferenc Justh- párti képviselőt, Kossuth-párti programjával. 1919-ben a tanácsköztársaság több hónapra politikai túszként a budapesti gyűjtőfogházba zárta. 1920 áprilisában, mint szabad ember visszalátogatott a fogházba, lelkészként megbocsátott fogva tartóinak.

Rákospalota nagyközség dinamikus fellendülése városi kereteket kívánt, így már 1911-ben felmerült a várossá nyilvánítás terve. Az ötletgazda Kovácsy Kálmán evangélikus lelkész, képviselő- testületi tag volt. A századelő viharos belpolitikai körülményei, valamint a kibontakozó világháború nem tették lehetővé a terv megvalósulását. 1950. január 1-jével csatolták Budapesthez, a XV. kerület részeként.

A könyvtári és a kivándorlási bizottság tagja is volt a parlamentben. Az 1881-ben megalakult Negyvennyolcas Függetlenségi Kör tagja volt. A kultúrában a nemzeti értékeket képviselte, illetve ezen értékek minden módon történő terjesztése, népszerűsítése állt tevékenysége középpontjában. Az első negyvennyolcas egyesület volt az országban és fennállása során számos közeleti eseménnyé váló rendezvényt szervezett. Természetesen elsődleges szerepe volt mindenkor a forradalom és szabadságharc helybéli emlékének ébrentartásában és ápolásában, az ünnepek megszervezésében és lebonyolításában.

Budapest XV. kerületének Rákospalotának díszpolgára, ahol teret is neveztek el róla.

(Wikipedia)

Beller Imre utca

Beller Imre, a szervező lelkész (1845 - 1895)

Beller Imre nagy lelkesedéssel, elszántsággal látott munkához, mert szinte a semmiből kellett megteremteni egy működő egyházközséget. Megszervezni a lelkiéletet, iskolákat építeni és megteremteni az új templom építésének társadalmi és pénzügyi alapjait. Legelőször is összehívta a képviselőtestületet és egyháztanácsot választottak. Ez az ideiglenes testület visszaélt hatalmával és kegyúri jogokat kezdett követelni. Palotának nem volt soha kegyura, vagyis a váci püspök volt a kegyura. Beller Imre próbálta a testületnek ezt megmagyarázni, de válaszul feljelentették a püspöknél, aki erre feloszlatta a testületet és gondnokságot rendelt annak helyébe. Beller Imre már 1887-ben kérte az új püspöktől, Schusztér Konstantintól, hogy emelje plébániai rangra Palotát, de azt a választ kapta, hogy előbb dolgozzon türelemmel. 1893-ban hosszú és keserű levélben számolt be püspökének az elvégzett töméntelen munkáról és megismételte kérését. Leírta, hogyan szerezte meg a főti plébániától a jogos, Palotához tartozó haszonélvezeti földeket, megteremtette ezzel az 58 magyar hold 350 pár utáni párbérjövedelem (ma egyházi adó) és 2000 fő utáni stólajövedelem (papi szolgálat tarifája) biztosításával egy plébánia működésének anyagi alapjait. Rendbe hozta a templomot, lelkészlakot építtetett és három iskolát alapított, a menhelyen kápolnát csináltatott, tanári, kántori és harangozói állást létesített. 1889-ben Templomépítő Bizottság alakult és gyűjtést kezdett. Beller Imre adta az első 1000 osztrák forintot, és ezzel megalakult az építés céljait szolgáló Beller-alapítvány.

1892-ben telekvásárlásba kezdett. Palotai lelkészségének kilencedik évében ismételten kérte a

plébánia felállítását és plébánosi kinevezését. A keserűhangú, kérőlevél megindítja Schusztér Konstantin püspököt és pár hónapon belül megérkezik a plébánia alapító bullája, amelyet 1893. szeptember 29-én irt alá a püspök, és így szól: „Konstantin, Isten irgalmából és az Apostoli Szentszék kegyelméből a váci szentegyháznak püspöke.... Örök emlékezetül adjuk tudtára mindenkinek, akit illet.... a R.Palotai lelkészséget plébánia rangra emeljük.” Beller plébánossá történő kinevezését egy másik bulla tartalmazza: „Krisztusban szeretett fiunknak, Tisztelendő Beller Imrének, Rákos-Palota kinevezett plébánosának az Úrban üdvözlésünket és püspöki áldásunkat küldjük.”, szól az 1893. október 15-én kihirdetett bulla.

Az új plébános hatalmas lendülettel folytatta a munkát. De az kikezdte az egészségét és 1895. február 8-án meghalt. 50 évet élt, papi hivatását 26 éven át gyakorolta az egyház és a hívek javára. A hálás utókor megőrizte emlékét annak a templomnak a kriptájában, amelyért annyit küzdött, melynek felépítését nem élhette meg. 1996. július 27-én márványtáblát helyeztek el Rákospalota első plébánosának emlékére. „In memoriam Emerici Beller fundatoris hujus Ecclesiae 1845-1895.”- azaz: Beller Imre, e templom alapítójának emlékére, 1845-1895. A templomtér déli oldalából egy hosszú utca indul, mely Beller Imre nevét viseli. A plébánia-templom megáldásának és oltárszentelésének 100. évfordulóján, 2000. június 29-én ünnepi szentmise keretében Beller Imre domborművét Spányi Antal az Esztergom-Budapesti Főegyházmegeye Vicarius Generális püspöke áldotta meg.

(Budapest-Rákospalota Magyarok Nagyasszonya Főplébánia honlapja - A rákospalotai nagytemplom: Magyarok Nagyasszonya Templom története)

Cserba Elemér út

Cserba Elemér Dr. (1876. március 15., Baja -- 1936. április 22., Rákospalota)

Jogász. Rákospalota első polgármestere, m. kir. kormányfőtanácsos. Budapesten tanult ügyvédnek, 1903-ban diplomázott, négy évig Újpesten, majd ezt követően Rákospalotán folytatta ügyvédi tevékenységét. Rákospalota várossá nyilvánításakor, 1923-ban őt választották meg polgármesternek. Közigazgatási pályáján folytatott munkássága elismeréseként nevezték ki 1935-ben m. kir. kormányfőtanácsosnak.

Benkő István utca

Benkő István (Rákospalota, 1889. máj. 15. - Bp., 1959. júl. 4.)

Egyházi író, szerkesztő.

A bp.-i Ref. Theológiai Ak.-n, majd Skóciában tanult.

Hazatérve a Magy. Evangéliumi Keresztény Diákszövetségben működött.

1914-től haláláig rákospalotai lelkész.

Megszervezte a Pest környéki egyházmegyét, melynek 1938-tól 1955-ig esperese volt.

Tevékenyen részt vett városi, társadalmi testületek munkájában. Halála után a Hazafias Népfront aranyéremmel tüntette ki. Wágner Manó intézeti igazgató. Országgyűlési képviselő.

Megszervezte a Ref. Gyülekezeti Munkások közösségét, egyik alapítója volt a Sylvester Nyomdának és a Református Híradó c. lapnak, társszerk.-je a Diákvilág c. lapnak. - F. m. A gyermekkeresztység (Bp., 1923); Mondottam ember (bibliai dolgozatok, Bp., é. n.).

Régi MÁV-telepi, a vasútra utaló utcanevek:

Kazán utca
Mozdonyvezető utca
Mozdonyfűtő utca
Vasutaskert utca
Vasutasház utca
Vasutastelep utca

Az Újpalotai lakótelepen védeni javasolt utcanevek:

Hartyán köz – Rákospalota határában puszta volt elnevezve ilyen módon, egyként Palota melletti birtok neve is volt

Nyírpalota út – Palota korábbi elnevezése a Nyír volt – elnevezéskor egybe vonták két nevet

Körakás park – Wágner Frigyes által készített, Palota és Káposztásmegyer térképe dülöként már tartalmazza

Páskom park – szintén dülöként van számon tartva, minőségi legelőt jelent

Páskomliget utca – lásd az előzőt

Nádastó park – Palota és Szentmihályt elválasztó vízállás volt

Nádastó utca - lásd az előzőt

Sárfű utca – dülő név